

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 18/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, advokátom, Vajanského 10, Trnava, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 63 Cr 1/2020-116 z 5. novembra 2020 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 CoR 2/2021-187 z 22. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 63 Cr 1/2020-116 z 5. novembra 2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 41 CoR 2/2021-187 z 22. septembra 2021 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, zároveň od krajského súdu žiada vyplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutých rozhodnutí a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľ v právnom postavení žalobcu v 1. rade sa popri žalobcovi v 2. rade obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca v 2. rade“), domáhal na okresnom súde proti žalovanej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) zrušenia rozhodcovského rozsudku, ktorým bol sťažovateľ spoločne so žalobcom v 2. rade zaviazaný na úhradu peňažnej

sumy 26 352,50 eur v prospech žalovanej. Okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol podanú žalobu.

3. Proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu podali sťažovateľ aj žalobca v 2. rade odvolanie. Sťažovateľ namietal, že rozhodcovskú zmluvu nikdy neuzavrel, pretože ju podpísal ako konateľ žalobcu v 2. rade, a nie aj vo svojom mene, rozhodcovská zmluva je neurčitá a neplatná. Ďalej uviedol, že v rozhodcovskom konaní mu neboli doručené uznesenie o začatí rozhodcovského konania a žaloba.

4. Odvolací súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá. Stotožnil sa so závermi okresného súdu, že žalobca v 2. rade riadne prostredníctvom sťažovateľa ako v rozhodnom čase jediného konateľa podpísal dohodu č. 1047/2019 z 22. októbra 2019 (ďalej len „dohoda“), ktorej súčasťou bolo aj vyhlásenie sťažovateľa, že za žalobcu v 2. rade splní jeho záväzok vyplývajúci z dohody v zmysle § 533 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, ako aj rozhodcovská doložka, ku ktorej pristúpil aj sťažovateľ. Ďalej krajský súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 MOBdo 5/2013 z 29. mája 2014 uviedol, že námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neplatnosť rozhodcovskej doložky sťažovateľ, ako ani žalobca v 2. rade neuplatnili v rozhodcovskom konaní, preto túto námietku už nemožno účinne uplatniť v konaní pred súdom.

5. Z rozhodcovského spisu považovali všeobecné súdy za preukázané, že sťažovateľovi bola doručovaná žaloba spoločne s výzvou na vyjadrenie sa k nej, uvedená zásielka sa rozhodcovskému súdu vrátila ako neprevzatá v odbernej lehote, preto rozhodcovský súd považoval túto zásielku za doručенú na základe fikcie doručenia v zmysle § 25 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“). Žalobcovi v 2. rade boli uvedené písomnosti riadne doručené 4. decembra 2019.

6. Z uvedeného odvolací súd v súlade s názorom okresného súdu ustálil, že neboli preukázané dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodov 1, 2 a 3 zákona o rozhodcovskom konaní, t. j. že by nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, resp. že účastník nebol upovedomený o rozhodcovskom konaní.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Proti napadnutým rozhodnutiam okresného súdu a krajského súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru došlo z týchto dôvodov:

a) sťažovateľ naďalej trvá na názore, že k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy nedošlo, lebo pri podpise dohody sťažovateľ konal ako konateľ v mene žalobcu v 2. rade, a nie aj vo vlastnom mene;

b) neboli splnené podmienky pre vedenie rozhodcovského konania, keďže sťažovateľ nebol upovedomený o začatí rozhodcovského konania a nebola mu doručená ani žaloba. Nebol ani

účastníkom rozhodcovskej zmluvy, preto na neho nebolo možné aplikovať § 25 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní o fikcii doručenia.

8. Uvedené vedie sťažovateľa k záveru o nepreskúmateľnosti a nedostatočnom odôvodnení napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj základného práva podľa čl. 19 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu. Namietané porušenie čl. 19 ods. 1 ústavy nie je sťažovateľom argumentačne nijako podporené.

10. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že primárne bolo úlohou krajského súdu posúdiť rozhodnutie okresného súdu v namietanom rozsahu. Ak teda právny poriadok umožňoval sťažovateľovi domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom okresného súdu v odvolacom konaní, teda v konaní vedenom pred všeobecným súdom, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na poskytnutie takejto ochrany.

11. Ústavný súd po podaní ústavnej sťažnosti zistil, že sťažovateľ súbežne s ústavnou sťažnosťou podal proti rozsudku krajského súdu aj dovolanie. Z textu podaného dovolania, ktoré si ústavný súd vyžiadal od okresného súdu, vyplýva, že sťažovateľ ako dôvod prípustnosti dovolania označil § 421 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov a uviedol, že súdy nesprávne právne posúdili, že došlo k uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy sťažovateľom osobne, ako aj že došlo k splneniu zákonných podmienok pre vedenie rozhodcovského konania. Argumentácia sťažovateľa je teda po obsahovej stránke totožná v ústavnej sťažnosti aj v podanom dovolaní.

12. Podanie dovolania sťažovateľom proti napadnutému rozsudku krajského súdu, pri ktorom zákon explicitne nevyklučuje dovolací prieskum, bráni ústavnému súdu v preskúmaní rozsudku krajského súdu v zmysle princípu subsidiarity. Súbežné podanie dovolania a ústavnej sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa sťažnosť týka, je oprávnený rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

13. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale primárne všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako celok podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2022

Ladislav DUDITŠ
predseda senátu